



VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUJEN MÄÄRÄYTYMISPERUSTEET

Kouvolan kaupunki 1.8.2026 alkaen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen osalta sovelletaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016). Laissa säädetään kunnan järjestämän päiväkotitoiminnan ja perhepäivähoidon varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta.

Hoitoaikaperusteinen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritellään kuukausimaksuksi valitun tuntirajan, perheeseen ja perheen tulojen mukaan. Sopimus palvelutarpeen määrästä tehdään asiakastietojärjestelmässä tai palvelusopimuksessa. Vuorohoidon järjestetään vain huoltajien vuorotyön takia. Vuorohoidon järjestämistä varten huoltajan tulee toimittaa työnantajan todistus vuorotyöstä.

Palveluntarvetta voidaan muuttaa toimintavuoden aikana, mikäli perheen työ-, opiskelu- tai perhesuhteet oleellisesti muuttuvat. Vuosilomat eivät ole hyväksyttävä syy sopimuksen muuttamiseen. Palveluntarpeen muutos tehdään seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä alkaen.

Perheen tulee toimittaa maksun määrittämistä varten tuloseselvitys kuukauden kuluessa hoitosuhteen alkamisesta. Mikäli perhe ei ilmoita tuloseselvitystä määräaikaan mennessä, peritään korkein maksu.

Asiakasmaksu tarkistetaan vuosittain. Tällöin tuloseselvitys on toimitettava tulevaa toimintavuotta varten 30.6. mennessä. Mikäli perhe ei ilmoita tuloseselvitystä määräaikaan mennessä, peritään korkein maksu.

Perheen toimittaessa tuloseselvityksen edellä mainittujen määräaikaisten jälkeen kuukausimaksu tarkistetaan seuraavan kuukauden alusta.

Maksu peritään enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana, jos lapsi on ollut varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina. Tällöin maksuton kuukausi on heinäkuu.

Varhaiskasvatuspaikka tulee irtisanoa, jos hoitotarve päättyy ennen koulun aloittamista.

HYVITETTÄVÄT PÄIVÄT

Päiväkotitoiminnassa hyvitetään maksussa Kouvolan peruskoulujen syys-, joului- ja talviloman sekä päiväkodin suunnittelupäivien ajalta perheen itse järjestämä hoito. Vuoden vaihte jakaa joululajan hyvitykset kahdelle eri jaksolle. Hyvitys myönnetään vain, jos sitä on haettu määräpäivään mennessä ja lapsi on poissa koko jakson ajan. Hyvityksen saa arkipäiviltä. Hyvitettävä päivä lasketaan mukaan ilmoitettuun ja toteutuneeseen hoitoaikaan.

Perhepäivähoidossa hyvitetään maksussa perhepäivähoitajan ollessa pois työstä kokopäiväisesti perheen itse järjestämä hoito ja jos tästä on sovittu perhepäivähoidosta vastaavan varhaiskasvatusyksikön johtajan kanssa. Hyvityksen saa arkipäiviltä.

KESÄKESKEYTYS

Varhaiskasvatuspaikasta voi luopua kesälomakautena (1.5.–30.9.) yhtäjaksoisesti vähintään kahden kuukauden ajaksi (esimerkiksi 4.6.–3.8), jonka jälkeen lapsi voi palata samaan varhaiskasvatus- ja hoitopaikkaan takaisin.

PALVELUTAKUU

Palvelutakuu päiväkotitoiminnassa mahdollistaa perheille lapsen hoitosuhteen keskeyttämisen silloin, kun huoltaja jää työelämästä kotiin. Palvelutakuu oikeuttaa lapsen palaamaan takaisin entiseen päiväkotiin seuraavan toimintavuoden alkaessa (1.8.–30.9.). Palvelutakuun ehtona on, että hoitosuhde on ollut voimassa ennen keskeytystä vähintään kolme kuukautta. Palvelutakuusta tehdään vanhempien kanssa erillinen sopimus, joka tulee tehdä kaksi viikkoa ennen hoidon keskeyttämistä.

MAKSUN PERUSTEET

Perheellä tarkoitetaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä alaikäisiä lapsia. Palvelun käyttäjällä tarkoitetaan varhaiskasvatuksessa olevaa lasta sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa eläviä vanhempia tai muita huoltajia. Huoltajien tulee ilmoittaa muutokset perhetilanteesta viipymättä.

Jos lapsen huoltajat asuvat Kouvolassa eri osoitteissa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmän mukainen asuinpaikka. Jos lähihuoltajalla ei ole lapselleen hoidon tarvetta ja etähuoltajalla on, niin maksu määrätään etähuoltajan perheen tulojen perusteella. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta myös toisen kunnan alueella, maksu määritetään erikseen molemmissa kunnissa.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilöä	Kuukausituloista vähennettävä euromäärä	Vähennyksen jälkeen jäävästä tulosta lasketaan seuraavan maksuprosentin mukaisesti asiakasmaksun suuruus	Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu on 335 euroa kuukaudessa, jos tulot ovat enemmän kuin:
2	4369	10,7 %	7500
3	5635	10,7 %	8766
4	6399	10,7 %	9530
5	7163	10,7 %	10294
6	7925	10,7 %	11056

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Maksu voi kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olla ensimmäisen lapsen osalta enintään 335 euroa kuukaudessa. Lasta koskevaa 32 euroa pienempää maksua ei peritä. Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä lain 5 §:n mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta, enintään 134 euroa. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Muualla kuin Suomessa asuvalta voidaan lapsen varhaiskasvatuksesta periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat sidotut opetustoimen hintaindeksiin. Maksujen määräämisen perusteena olevat tulorajat perustuvat yleiseen ansiotasoindeksiin.

MAKSUN PERUSTEENA HUOMIOON OTETTAVA TULO

Päädetessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustus- ta, rintamalisää, aikuiskoulutustukea, vastaanottorahaa, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

VIRANOMAISTEN TIEDONSAANTIOIKEUS

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö: Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosään- nosten estämättä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikutta- vat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle tässä laissa säädetyn maksun määrittämiseksi tai viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamiseksi välttämättömiä. Tulorekisterin käytöstä asiakasmaksun määrittämisessä pyydetään asiakkaalta erillinen suostumus.

Edellä tarkoitettu velvollisuus koskee myös rahalaitosta, jos varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitava viranomaisen ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä edellä mainituilta tahoilta ja jos on perusteltua syytä epäillä palvelun käyttäjän tai hänen perheensä tai heidän laillisen edustajansa antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta. Ennen kuin pyyntö tehdään rahalaitokselle, on sille, jonka tietoja pyydetään, annettava siitä tieto.

MAKSUN PERUSTEENA OLEVA VARHAISKASVATUSAIKA

Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä otetaan huomioon myös perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus. Maksutonta esiopetusta järjestetään päiväkodeissa 4 h/pv koulujen toimintapäivinä, lukuun ottamatta lauantapäiviä. Maksuton esiopetus huomioidaan asiakasmaksussa elokuun alusta alkaen. Koulujen kesäloman ajalta peritään maksu lapsen varhaiskasvatustarpeen mukaisesti.

HOITOAIKAPERUSTEINEN VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSU

Hoitoaikaperusteinen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritellään valitun tuntirajan, perhekoon ja perheen tulojen mukaan. Sopimus hoitotuntien määrästä tehdään kirjallisesti palvelusopimuksella. Sopimusta voidaan muuttaa toimintavuoden aikana, mikäli perheen työ-, opiskelu- tai perheolosuhteet oleellisesti muuttuvat.

Varhaiskasvatus, ei esiopetusta	Maksu-%	Korkein maksu
84 h/kk *	40	134,00
85–106 h/kk	60	201,00
107–146 h/kk	80	268,00
147–210 h/kk	100	335,00

* Varhaiskasvatusyksikkö määrittää hoitoajat asiakkaalle.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus Huomioitu maksuttoman esiopetuksen osuus 84 h/kk	Maksu-%	Korkein maksu
- 22 h/kk	20	67,00
23–62 h/kk	40	134,00
63–126 h/kk	60	201,00

SOVITUN VARHAISKASVATUSAJAN ALITTUMINEN JA YLITYMINEN

Sovitun varhaiskasvatusajan alittuminen ei vaikuta perittävään kuukausimaksuun. Jos sovittu hoitoaika ylittyy yli kahdella tunnilla kuukaudessa, niin maksu ja palveluntarve muutetaan ylityksen mukaiseen hoitoaikaluokkaan seuraavan kuukauden alusta. Tämä ei koske 84 h/kk hoitoaikaluokkaa, jossa varhaiskasvatus määrittää lapsen hoitoajat, jolloin tuntien ylitys voi johtua ainoastaan kuukauden toimintapäivien määrästä.

VARHAISKASVATUKSEN ALKAMINEN JA PÄÄTTYMINEN KESKEN KUUKAUDEN

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, niin maksu määräytyy hoitosuhteen voimassaolon ajalta kuukausimaksua pienempänä kalenterikuukauden arkipäivien mukaan.

PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ VARHAISKASVATUKSESTA PERITTÄVÄ MAKSU

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

TILAPÄISEN HOIDON MAKSU

Tilapäisen hoidon maksu on 18 e/ pv, jos hoitoaika yli 5 h/pv ja 9 e/pv, jos hoitoaika on enintään 5 h/pv. Tilapäisellä hoidolla tarkoitetaan satunnaista, ei säännöllisesti toistuvaa hoidon tarvetta. Tilapäistä hoitoa järjestetään vain varhaiskasvatussyksikön johtajan päätöksellä. Tilapäinen hoito ei vaikuta kotihoidontukeen.

POISSAOLOJEN VAIKUTUS MAKSUUN

Maksu peritään myös poissaolojen ajalta. Kuitenkin, jos lapsi on sairautensa takia pois varhaiskasvatuksesta yli kymmenen toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudelta peritään puolet kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan. Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Maksua ei myöskään peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sairausvakuutuslaissa tarkoitetun vanhempainrahajaksojen ajan.

ASIAKSMAKSUN TARKISTAMINEN

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun

- 1) perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut (esim. huoltajakohhtaisen tulojen muutos, ohjearvona +/- 10 %)
- 2) on ilmeistä, että maksua määrittäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- 3) lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai
- 4) maksu osoittautuu virheelliseksi.

Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on perustunut lapsen huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

MUUTOKSENHAKU

Maksua koskevaan viranhaltijan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Jos maksuvelvollinen on tyytymätön päätökseen, hänellä on oikeus saat-taa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös varhaiskasvatuksesta vastaavan lautakunnan käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Maksun määrittämisestä koskevaan lautakunnan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

LASKUJEN ERÄPÄIVÄ

Varhaiskasvatusmaksun eräpäivä on laskutettavaa kuukautta seuraavan toisen kuukauden viimeinen päivä.

MAKSUN VIIVÄSTYMISEN SEURAUKSET

Maksun viivästyessä peritään eräpäivästä lukien viivästyskorkoa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu ja sille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä. Huoltajan anomuksesta voidaan maksua alentaa tai jättää perimättä. Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen perustuu aina yksilölliseen tilannearvioon. Hakulomakkeita on saatavana varhaiskasvatuspaikasta ja osoitteesta www.kouvola.fi/ varhaiskasvatus.